

OPRICHTING VAN HET NEDERLANDS ZENDELING GENOOTSCHAP (p. 203, r. 5). Vond plaats in 1797, niet in 1795.

HET GOUVERNEMENT EN DE ZENDING EN MISSIE (p. 203, tweede alinea). Het Regeringsreglement van 1854 bevatte niet de bepaling dat de gouverneur-generaal de gebieden kon aanwijzen waar zendelingen en missionarissen aan het werk konden gaan, wèl al de op p. 204 geciteerde bepaling die in '25 voorkwam in de Wet op de Indische staatsinrichting. Deze bepaling is, anders dan wij op p. 204, noot 1, vermeldden, alleen in de jaren 1886-89 op inheemse 'Christenleraars, priesters en zendelingen' toegepast. 'Dubbele zending', d.w.z. het in één gebied werkzaam zijn èn van zendelingen èn van missionarissen, werd (p. 205, noot 1) alleen voorkomen in de jaren 1901-1927. In de praktijk werd de geciteerde bepaling steeds meer uitgehold doordat het gouvernement allerlei takken van zendings- en missie-activiteiten aan haar werking onttrok.

DE 'RECHTSPOSITIE DER INLANDSE CHRISTENEN' (p. 203, tweede alinea). Deze moest, aldus de Troonrede van 1901, beter geregeld worden. Wij merkten vervolgens op dat het in Indië 'niet kwam tot een wettelijke gelijkstelling van inheemse Christenen aan Europeanen' - deze gelijkstelling lag evenwel niet in de bedoeling, omdat het gouvernement de inheemse Christenen in beginsel in de *adat*-sfeer wenste te houden. De zending was in meerderheid tegenstandster van zulk een gelijkstelling.

DE FINANCIËLE STEUN VAN HET GOUVERNEMENT AAN DE CHRISTELIJKE KERKEN (p. 204, r. 2-1 v.o.). Die steun werd alleen gegeven aan de z.g. Protestantse Kerk in Nederlands-Indië ('de Indische kerk') die de vrucht was van het werk van predikanten en 'ziekentroosters' van de Oost-Indische Compagnie en die haar status kreeg van koning Willem I, alsmede aan de uit de zendingarbeid voortgekomen kerken van Indonesiërs. De zending als zodanig werd niet door het gouvernement gesubsidieerd. De zending had er voorts bezwaar tegen dat de door haar opgerichte Indonesische kerkgenootschappen deel zouden gaan uitmaken van de Protestantse Kerk in Nederlands-Indië.

DE LIGGING VAN NIAS (p. 205, r. 12). De tekst verwijst naar kaart VI maar op die kaart staat het eiland Nias niet vermeld - het is het op een na noordelijkste van de ten westen van Sumatra liggende eilanden welke op die kaart staan aangegeven.